

Musė keliavo 2008 m. vasario 17 – kovo 4 d.: kelionės maršrutas nebus išsamus, nes tada Musei į galvą nebuvo atėję aprašinėti. Tais „senais“ laikais tokios kelionės buvo retos ir brangios: apie pigius skrydžius galima buvo tik pasvajoti. Tad kaina neturėtų būti rodiklis apsisprendimui. Šalis labai įdomi, graži, egzotiška – mielai grįžčiau dar kartą.

***

Kelionę į Kubą pradėdame organizuoti apie porą mėnesių iki išvykimo. Peržiūrime keliasdešimt įvairiausių pasiūlymų ir nutariame apsistoti ties „First Choice“ (www.firstchoice.co.uk). Perkame 14 dienų poilsį Varadero kurorte (viešbutis „Playa Alameda“ ir viskas įskaičiuota), skrendant iš Londono. Pirmąkart pasinaudojome ne lietuvių kelionių agentūra, – viskas buvo sklandu. Bilietus ir draudimą „First Choice“ agentūra atsiuntė paštu per 3 darbo dienas: pirmąkart taip pirkome kelionę, ji nebuvo pigi, tad tikrai kiek nerimavome, bet viskas suveikė sklandžiai. Gyvendami gerame viešbutyje ant jūros kranto, nuomavomės automobilį, gidą ir šiek tiek keliavome, bet apie viską žemiau.

Iš Lietuvos visais klausimais mus konsultavo kubietis Jorge, užsiimantis kelionių organizavimo verslu ir reziduojantis Havanoje: jei vykstate į Kubą patys, šį žmogų nuoširdžiai rekomenduoju (2018 komentaras: jau praėjo daug laiko nuo tada, kai mes keliavome, tad niekas nežino, ar tas žmogus vis dar galėtų padėti). Su kubiečiais ne viskas gali būti sklandu, bet Jorge dirbo tiesiog fantastiškai. Jis mums atsakinėjo į visus klausimus, parūpino rusiškai kalbantį gidą Aleksą Havanoje, išnuomavo puikų namą Havanoje pas konsulę, pasirūpino mūsų pietumis Vinales regione vienoje kubiečių šeimoje (ten nėra paprasta rasti, kur pavalgyti), išnuomavo mums automobilį Varadero kurorte. Už šias jo paslaugas sumokėjome 15 CUC (apie 15 USD tuo metu). Jorgei galite rašyti: jorgeguide2004@yahoo.es

Jorge adresą radau svetainėje: www.tripadvisor.com. Apie šį žmogų – tik geriausi atsiliepimai. Vedama smalsumo paieškojau 2018 sausio mėn. informacijos apie Jorge, – jis vis dar darbuojasi! Atsirado net [interneto svetainė](#), kurioje galite rasti atnaujintus šio žmogaus kontaktus. Labai dėl to dėjuosi ir rekomenduoju.

Pirma diena. Vilnius - Londonas

17/02/2008

Skrydis į Londoną iš Vilniaus oro uosto. Susitikimas su kartu keliaujančiais bičiuliais Vilniaus oro uoste 13.00 val. su lagaminais, neviršijančiais 20 kg/asmeniui. Jokių liūdesio ašarų ar ilgų atsisveikinimų su lydinčiais asmenimis – vykstame į praeitį, į saulėtąją Kubą! Išvykimas iš Vilniaus – 14.25 val. Atvykimas į Londono Gatewick oro uostą 15.25 val. Skrydis truko vos tris valandas – tai tiesiog geras apšilimas prieš rytojaus 10-ies valandų skrydį į Varadero kurortą. Įsikūrimas Londono [the Gatewick White House](#) viešbutyje visai šalia oro uosto (vis tiek taksi kainuos 8-10 svarų, nors ir labai arti) ir 10 min kelio pėsčiomis nuo Londono Horley rajono. Kadangi buvo sekmadienis, Horley radome tik vieną veikiančią barą, bet maisto ten – jokie, tik alus, kurio bokalas – apie 5 svarus. Pavalgyti ėmėme išsinešimui netoliese esančioje ilgai veikiančioje kiniško maisto kavinukėje. Maistas puikus, bet kainos angliškos – 4-iems sočiai pavalgyti teks pakloti apie 26 svarus. 2008-aisiais tai atrodė kosminė suma.

Į Londoną galima patekti traukiniu iš Horley traukinių stoties. Iš jos reikia nusigauti atgal į Gatewicko traukinių stotį, o tada per 35 min pasiektume Londono Viktorijos stotį. Tada galima sėsti į garsųjį raudoną dviaukštį autobusą ir apvažiuoti Londoną. Prieš penkis metus toks malonumas žmogui kainavo

17 svarų. Turėjome tokį variantą, bet juo nepasinaudojome.

Antra diena. Londonas - Varadero

18/02/2008

Skrydis į Varadero iš Londono oro uosto. Pusryčiaujame viešbutyje 6.15-6.40. Prisiregistruoti skrydžiui Gatewicko oro uoste turime 7.15 val. Skrydis 9.15 val. Skrydžio trukmė apie 10 val. Varadero oro uoste būname 14.40 val. Mus pasitiko „First Choice“ agentūros darbuotojas ir autobusas, kuris mus nugabeno į pasirinktą viešbutį „Iberostar Playa Alameda Varadero“. Prisiregistravimas viešbutyje užtruko 10 min, nes naujai atvykusiųjų nebuvo daug. Kadangi Kuboje vasario mėn. temsta apie apie 18.30 val., mes dar suspėjome nusimaudyti ir pasižvalgyti po viešbučio teritoriją. Vakarienė – nuo 19.00 vakaro. Jau pirmą dieną mus užgriuvo pramogos, koncertai ir nemokami viso pasaulio alkoholiniai gėrimai, viešbučio parduotuvėje susiradome ir gerų kubietišky cigary. Oras buvo fantastiškas, visi aplink šypsojosi, pasaulis nusidažė ryškiomis spalvomis, – jutome, kad mums čia patiks.

***

Viešbutis „Playa Alameda“ yra beveik pačioje pusiasalio Punta Hicacos pabaigoje. Aplink vos keletas naujų viešbučių. Jei rinktis poilsį Varadero kurorte, viešbutį rinkčiausi būtent pusiasalio pabaigoje, nes ten viešbutukai nauji, mažaaukščiai, jaukūs ir ramūs, toliau nuo pagrindinio kelio. Jei norisi pasiekti Varadero centrą, nėra nieko paprasčiau – važinėja turistinis autobusas atviru stogu ir Varadero autobusai turistams (5 CUC'ai ir keliauji su tuo bilietu visą dieną pirmyn- atgal, dar yra taksi – kaina 10 CUC'ų, keturiems gaunasi pigiau nei autobusu). Suvenyrus verta pirkti arba Varadero centre atvirose turgeliuose, kurių pilna (čia viskas kaip Palangoje ar bet kuriame kitame turistiniame centre), arba „Plaza Americas“, kur yra ir viešbutis, ir prekybos centras turistams. Mes iš savo viešbučio Varadero centrą ir Plaza Americas pasiekdavome išsinuomavę motorolerius, – važiavimas palei jūrą garantuoja nepaprastus jspūdžius. Vieno motorolerio kaina dviems valandoms – 12 CUC, visos kitos valandos – papildomai 3 CUC. Jei nuomuoji nuo 17 val., tada kainuos tik 15 CUC. Šią pramogą būtina išbandyti, – eismas menkas, vairuosite vieni, pūs vėjelis, o Jus lenks retro automobiliai, prie ko Kuboje teks priprasti:) Kitokių ten tiesiog nėra. Na, beveik nėra.

Vienas CUC'as – vienas JAV doleris (primenu, kalbama apie 2008 metus). Tik reikia nepamiršti, kad išsiimant bankomate pinigus, reiks susimokėti procentus. Todėl mes vieną CUC'ą daugindavom iš trijų ir taip žinodavom lietuvišką piniginę išraišką. Tarkim, nori išsiimti 200 CUC iš bankomato, tu turi sumokėti 22,48 CUC'us komisinių. Tagi, realiai nuskaičiuoja 222,48 CUC, o gauni 200 CUC'us. Tokia aritmetika. Banke išsiimant buvo taip: išsiėmėm 300 CUC'us, o dar 20 CUC nuskaičiavo. Tai va.

Kuboje tik labai geros cigarų parduotuvėse gali pasinaudoti kreditine kortele, visur verta turėti grynųjų ir būtinai smulkių, nes ten visur ir visada už bet kokią paslaugą duodi vieną CUC'ą arbatpinigių.

Trečia diena. Varadero paplūdimiai

19/02/2008

Pirmoji atostogų diena. Po pusryčių čiuožiame prie jūros ir mėgaujamės vandens ir saulės procedūromis, – ką dar galima veikti tik atvykus iš šalto krašto. Jautėmės nusipelnę be sąžinės graužimo voliotis, miegoti pietų miego, vėl voliotis ir nieko neveikti. Paplūdimyje net ir gulėdami po stogeliu, visi sudegėm. Jokie apsauginiai kremai nepadėjo. Vasario mėn. Kuboje nedaug lietaus, oras apie 30 laipsnių šilumos, o vanduo – apie 26 laipsnius. Paplūdimyje vietoj žuvėdrų – pelikanai. Tokie, žinote, nemenki paukščiai ir maudynės šalia jų gana egzotiškos. Mėgsta jie skraidyti pulkais ir arti žmonių.

Visą dieną mėgavomės viešbučio teikiamais malonumais: geru maistu, puikiais vasaros kokteiliais, romu,

cigarais, jūra...Man labai patiko galimybė pasivaikščioti nesibaigiančiais paplūdimiais; mėgstantiems laiką leisti aktyviai, galima plaukioti baidarėmis, paskraidyti, tampomiems kateriuko ir pan. Jokios žmonių spūsties paplūdimyje, – tas irgi buvo didelis plusas.

Ketvirta diena. Varadero centrinė dalis - Cueva de Ambrosia - Punta Hicacos (motoroleriais)

20/02/2008

Varadero – garsiausias Kubos kurortas, išsidėstęs 19 km ilgio pusiasalyje. Galima išsinuomoti dviračius arba motorolierius ir pasivažinėti po apylinkes. Visas pusiasalis – tai viešbučiai (jų daugiau nei 60), parduotuvės, sporto klubai, kavinės, restoranai, naktiniai klubai, golfo aikštynai. Varadero centru laikoma vieta aplink „Parque central“ aikštę (adresas: Avenida 1ra tarp Calle 44 ir 46). Seniausias Varadero viešbutis „Hotel Internacional“, pastatytas dar 1950 metais. Keliautojai rašo, kad 2015 metais 6is viešbutis buvo uždarytas.

Varadero – tai tarptautinis turistinis centras **Kuboje**, **Atlanto vandenyno** pakrantėje, **Matansaso provincijoje**. Įsikūręs 140 km į rytus nuo **Havanos**. Lėktuvai iš viso pasaulio leidžiasi Juan Gualberto Gómez oro uoste. Per metus čia apsilanko virš 1 mln. turistų (iš JAV, Kanados, Europos šalių). Turistus traukia balto smėlio paplūdimiai, jūra, greta esantis **Sabanos-Kamagvéjaus salynas** su daugybe smulkių smėlio salelių, koralų rifų.

Varadero kurorte galima aplankyti „Parque retiro Josone“ (Avenida Primera y Calle 56, mes atvykome su motoroleriais, parkingas – pagal susitarimą, bet ne daugiau 3 CUC). Tai gražus parkas su tropiniais augalais, palmėmis, restoranais ir ežeriuku. Parkas buvo įkurtas 1942 m. Tikrai nėra nieko jame ypatinga, tačiau tai viena iš reklamuojamų vietų miestelio centre. Pasivaikščiojome ir mes.

Suvenyrus Varadero reikia pirkti 13-oje gatvėje esančiame „flea market“, – kainos geresnės, nei suvenyrų parduotuvėse.

Vaikštinėjome po Varaderą, neturėdami aiškaus plano, – jei kokios pažnytelės durys būdavo atviros, užeidavome. Jei praeidavome pro kokią parduotuvėlę, irgi užsukdavome. Tiesiog vaikštinėjome, stebėjome senovinius automobilius ir krėsluose besisupančius žmones. Mums, atvykusiems iš kito pasaulio krašto, viskas čia buvo egzotiška – nuo oro, smaragdinio vandenyno, paukščių iki statinių, parduotuvių, kavinių, kurių, beje, daug nebuvo.

Varadere tiems, kas mėgsta laukinę gamtą, o tokie mes ir esame, reikia nuvykti beveik į pačią pusiasalio pabaigą (būtent ten mes ir gyvenome, todėl viskas, kas buvo planuota, mums tiko), **Punta Hicacos** dalį. Tai gamtos rezervatas. Čia galima aplankyti keletą urvų, tarp jų „Cueva de Ambrosia“ su piešiniais ant uolų, kuriems jau daugiau nei tūkstantis metų – įėjimas vienam asmeniui 3 CUC. Čia nuo mūsų viešbučio labai arti, atvykome su motoroleriais. Dar 1961 m. čia buvo rasti net 72 aborigenų piešiniai (urvų ilgis apie 300 m, juose – net 5 tarpusavyje susijungiančios galerijos). Piešiniais daugiau nei 2000 metų. Šie urvai taip pat tapo namais šimtams šikšnosparnių, kurie čia yra saugomi. Kadangi tai buvo mano pirmasis apsilankymas urvuose, paliko nemenką įspūdį.

Iš Varadero verta nuvykti į netoliese esantį miestelį Cardenas (18 km į pietus). Čia galima aplankyti Centrinį parką su Kolumbo statula, Ispanijos fortą, Varadero miesto muziejų, miesto įkūrėjo chemiko Diupono vilą, kur dabar yra restoranas „Las Americas“, gamtovaizdžio parką ar delfinariumą. Šiame miestelyje tikrai galima pasijausti, kaip patekus į kitą amžių. Miestelis įkurtas 1828 m. Jame yra ir garsus romo fabrikas. Tikrai vertas dėmesio, ypač penktadienį ar šeštadienį, kai, atrodo, visi kubiečiai išeina į gatves pašėlti, kai aplink iš visų kampų sklinda muzika...

Penkta diena. Varadero (Varadero-Fiesta Campensina-Criadero de Cocodrilos de Guamá-Zapata peninsula-Playa Largo-Playa Giron-Cienfuegos)

21/02/2008

Visa diena paplūdimyje. Bet surašysiu kelis galimus variantus, jei norėtūsi pasivažinėti, išsinuomavus automobilį, – mes to nedarėme, bet paruoštuką tokį turėjome.

***

Iš Varadero galima vieną dieną paskirti jūros safariui. Išplaukiama iš Varadero prieplaukos. Salų Cayo Blanco, Cayo Piedra aplankymas, pietūs iš jūros gėrybių, galimybė išsimaudyti ar paplaukioti su nardymo įranga. Tai nėra pigi pramoga ir užsakoma iš gerokai iš anksto. Vienam asmeniui apie 75 CUC. Jei bus laiko ir noro, gamtos mylėtojai mėgsta aplankyti Zapata pusiasalį (galimas maršrutas Varadero-Fiesta Campensina-Criadero de Cocodrilos de Guamá-Zapata peninsula-Playa Largo-Playa Giron-Cienfuegos; visas maršrutas apie 418 km, vien vairavimo bus 7 h, tad reikia gerai susiplanuoti). Kaimelyje Fiesta Campensina yra įsikūręs toks mini zoo su Kubos gyvūnija, tad vaikams gali būti įdomu, nors kai kurie keliautojai rašo, kad ten išnaudojami gyvūnai; kiek pavažiavus galima sustoti Guama kaimelyje ir aplankyti krokodilų fermą, kuri įkurta 1962 m. (skaičiau, kad galima plaukti kateriu iki atkurto indėnų miestelio Aldea Taina Guamos ežero viduryje ir faunos draustinio laiveliu galima pasiekti gyvenvietę Villa Guama eko turizmo mėgėjams, – kelionė laiveliu trunka 1h); Zapata pusiasalyje yra įsikūręs nacionalinis parkas (Parque Nacional Ciénaga de Zapata (Zapata Swamp National Park) ir UNESCO saugomas biosferos draustinis. Pusiasalis – mažiausiai apgyvendintas regionas Kuboje. Google man net kelių nerodo...Poilsis galėtų būti Playa Larga pliažė. Rytinėje pusėje yra Cueva de los Peces, labai gražus natūralus 70 metrų vandens baseinas, tikras nardytojų rojus. Toliau Cienfuegos miestas, vadinamas Pietų perlu. Puikiai išsilaikęs istorinis senamiestis ir nuostabus paplūdimys. Miestas įkurtas XIX a. Pati miesto širdis – Parque Marti. Nuostabi miesto aikštė. Reiktų apžiūrėti ir Tomo Terry teatro pastatą (XIX a.). Vienas įspūdingesnių aikštės statinių Cienfuegos katedra, irgi datuojama XIX a. Judriausia yra pagrindinė ir garsiausia miesto gatvė – Padeo del Prado. Gražiausias vaizdas į jūrą ir miestą atsiveria nuo aristokratiško miesto rajono Punta Gorda. Verta pasivaikščioti ir pasigrožėti 1900-ųjų statiniais palei jūrą. Gražiausias jų – Palacio De Valle, ekstravagantiški rūmai, priklausę vienam turtingiausių Kubos žmonių, cukraus pramonės magnatui Valle Blanco. Pastatas buvo pastatytas 1913-1917 m. Terasa atidaryta ir galima pasivaikščioti. Nacionaliniu paminklu laikomos kapinės General La Reina. Labai gražios kapinės, veikiančios nuo XIX a. – jose yra ir garsioji Miegančios gražuolės statula. 15 km nuo Cienfuegos – milžiniškas botanikos sodas Jardín Botánico Soledad. Daugiau nei 1.500 rūšių augalų, tarp jų – 200 skirtingų rūšių palmių. Kaktusai, milžiniški bambukai, vandens lelijos, karališkos palmės ir kt. Net nelabai svarbu, kur stosite, – pats šalies pažinimas keliaujant automobiliu bus nepakartojamas. Tik reikia atsargiai ir planuoti tamsoje nevažinėti. Keliai nesužymėti, juostos neatskirtos, gyvūnai ir žmonės kelyje plavinėja taip, kaip jiems patinka. Šiek tiek ekstremalu. Ir 400 km Europoje bei Kuboje labai skiriasi – laiko prasme net nelyginama.

Šešta diena. Varadero-Havana

22/02/2008

9.00 val. iš savo viešbučio taksi nuvykome į „Plaza Americas“, kur „Cuba Car“ nuomos agentūroje jau mūsų laukė – automobilį mums buvo užsakęs Jorge, pinigus buvome pervedę internetu iš Lietuvos. Keturiu dienų automobilio, kuris buvo visai naujas, nuoma su draudimu mums kainavo 996,3 litai (289 eur). Visi formalumai užtruko apie pusvalandį ir jau 10 val. ryto po pusryčių sėdam į savo Hyundai Accent. Kelionė į Havaną užtruko tris valandas. Benzino kaina: 2 CUC'ai/litras. Pilnas automobilio bakas mums kainavo 45 CUC'ai. Iš Varadero į Havaną imamas 2 CUC kelio mokestis nuo automobilio (išvažiavus iš Varadero yra postas). Už automobilį palikome 200 CUC užstatą. Jorge dėka su nuoma bėdų neturėjome, – nežinau, ar viskas būtų buvę taip sklandžiai, jei viską būtume darę savarankiškai. Vis tik 2008-aisiais buvome visiškai naujokai tokiose egzotiškose kelionėse. Įdomus faktas: nuomuojami

automobiliai Kuboje yra išskirtinių numerių ir išimtinai balti. Taip visi turistai yra lengvai atskiriami ir jie kelyje pelno ypatingą pagarbą. Vis tik Kuboje turistai yra branginami, nors buvome patekę ir tai priešingą faktą įrodančią situaciją, susidūrę su Havanos policija.

Važiuojant į Havaną, būtinai stabtelkit miestelyje, pavadinimu Matanza. Čia tau jau tikras laikas sustojo, o pasaulis šią vietą pamiršo...Miestelis mena kadaise buvusią prabangą, – akyliems nesunku tai įžvelgti. Nors viskas akyse nyksta ir tirpsta...Tokių vietoje Kuboje nėra mažai. Nors, iš kitos pusės, jei visa tai būtų restauruota, primintų jau ne Kubą, o tvarkingą vokišką kaimelį...

14.00 val. jau buvome savo namuose Havanoje – neįsivaizduoju, ar dar ši moteris yra, bet gyventi čia buvo vienas geriausių sprendimų. Nuostabi vila puikioje vietoje, o šeiminkės inteligencija, paslaugumas ir nuoširdumas žodžiais nepamatuojami. Galite bandyti:

Name of owner: Candy Mederos

Address: Ave 39 # 4408 e/ 44 y 46 (tarp Miramaro ir Vedado Playa).

Phone: (53.7) 203.6958

Įsikuriam savo namuose Havanoje, susitinkam su rusiškai kalbančiu gidu Alexu, kuris buvo pas mus apie 14:30 ir aptariam, kokių ekskursijų norime. Jorge rekomendavo ir nematėme reikalo nesutikti: iškart galime pradėti 4 val. turą po Senąją Havaną ir centrą. Taip ir padarėme (už pirmą dieną keturiose gidui Alexui sumokėjome 75 CUC'us).

Havana skirstoma į Vedado, Centro Habana/Prado bei Habana Vieja (senamiestis). Habana Vieja – UNESCO saugomas kultūrinis palikimas. Tai senamiestis, kurio pastatų architektūra daugiausia ispaniška-andalūziška. Dauguma pastatų – ir muziejai, ir katedros, ir eilinių žmonių gyvenamieji namai – buvo restauruojami keletą dešimtmečių. Katedros aikštė – Habana Vieja pasididžiavimas. [Havanos katedra \(1748–1777 m.\)](#) yra puikus Kubos baroko pavyzdys.

Aplink Katedros aikštę – žinomi muziejai, pastatai, restoranai. Barokinio stiliaus pastatais apsupta kita aikštė – tai [Plaza De Armas](#). Šioje aikštėje rasime ir knygų, žurnalų turgų. Sekantis mūsų sustojimas [Castillo de la Real Fuerza](#), tvirtovė pastatyta XVI-XVII a. Nuostabus baroko pavyzdys Kuboje – [Palacio de Los Capitanes Generales](#). Dabar čia istorijos muziejus. Nereiktų praleisti [San Francisko bazilikos](#) – šioje bazilikoje dažnai vyksta įvairūs koncertai. Toliau verta pasivaikščioti po [Plaza Vieja](#). Aikštę supa istoriniai pastatai, garsiausias jų – [Casa Del Conde Jaruco](#), pastatytas XVIII a. Šiame pastate šiuo metu organizuojamos įvairios meno parodos.

Ant kalvos nuo Havanos centrinės dalies matosi didžiausia garsenybė – milžiniška 18 m. El Cristo de La Cabana skulptūra. Ji žinoma kiekvienam kubiečiui...Tokia skulptūra yra Rio De Žaneire.

Būtina užėiti į [Floridita](#) barą, kur mėgdavo lankytis E. Hemingvėjus. Havanoje vakare kai kam gali patikti pamatyti šokių šou po atviru dangumi – tai garsioji „Tropikana“. Šou rodomas nuo 1939 m.: jis pasakoja kubietiškos muzikos istoriją. Daugybė šokėjų, spalvingi apdarai, ir, žinoma, romas, kuriuo vaišinami visi vakaro svečiai. Alexas mums nerekomendavo to šou, todėl mes nebuvo, o iškeitėme į vakarienę tipiškame kubietiškame restoranėlyje „[Paladar Vistamar](#)“ ant jūros kranto. Vakarienė keturiems kainavo 66 CUC'ai.

Laiko pakako senajai Havanos daliai kaip tik, – mes vaikščiojome, lindome į nedidelius kiemelius, parduotuvėles, – visur, kur būdavo atidaryta. Smalsavome iki begalybės. Miestas išskirtinio grožio, norėjosi pamatyti kuo daugiau paslėptų užkampių.

Septinta diena. Havana

23/02/2008

9 val. ryto po pusryčių kelionę pradėjome nuo [Havanos miško](#) (Bosque de La Habana (parque Metropolitano – labai graži vieta, būtina užsukti; ten vykdavo kadaise vudu apeigos), o tik tada vykome į centrą – ši diena buvo skirta Centro Habana ir Prado rajono pažinimui. Iš Havanos miško

važiuojame pro [Revoliucijos muziejus](#). Iki 1965 m. šis pastatas buvo 25 prezidentų rezidencija. Paradoksas – diktatoriaus Batistos rūmuose – revoliucijos muziejus, o tada visai šalia – [Revoliucijos aikštė](#), [Jose Marti monumentas](#). Visi esame atvirukuose matę šį žymųjį, grandiozinį monumentą. Pažinsite iš nuotraukų.

Toliau Havanos [Alma Mater](#) (pasėdėjome didelių medžių pavėsyje kartu su studentais).

Važiuojant garsiaja Havanos Penktąja Aveniu verta užsukti į [Nacionale viešbutį](#) (sakoma, iš čia vaiskią dieną matosi išsvajotoji Amerika; pats viešbutis kaip muziejus, – paliko milžinišką įspūdį). O tada jau pasieksime moderniąją Havanos dalį, kur rasime [Parque Central](#) su Kapitolijumi, prestižinį tabako fabriką, [Grand Teatro del la Habana](#), [Jose Marti](#) skulptūrą, istorinį viešbutį [Hotel Iglaterra](#). Havanos simboliu laikomas [Kapitolijus](#), – nuostabus neo-klasicizmo ir Art Deco statinys. Šiuo metu čia yra Mokslo, technologijų ir gamtos ministerijos, bet turistai yra įleidžiami ir galima pamatyti patalpas, kur rinkdavosi Kubos vyriausybė bei pasigrožėti nuostabaus grožio biblioteka.

Netoli Kapitolijaus dar aplankėme Artdeco stiliaus Bacardi pastatą – [Edificio Bacardi](#). Būtina pamatyti trečias pagal grožį kapines pasaulyje – įspūdis nepamiršamas.

Negalima nepabūti kartu su kubiečiais jų mėgstamoje judrioje [Paseo Del Prado](#). Ši gatvė buvo išnaudojama kariniams ir šventiniams karnavalams XIX a. 1927 m. Po restauracijos čia atsirado bronziniai liūtai ir galybė suoliukų, kur kubiečiai bendrauja ir ilsisi medžių šešėlyje.

Kitas mūsų kelionės rajonas – Vedado ir Plaza. Būtina pasivaikščioti [Malecon'e](#) (dažniausia Havanos nuotraukos daromos čia: pėsčiųjų zona su senaisiais Havanos pastatais ir į molą dūžtančiomis bangomis). Kitas rajonas – jau arčiau mūsų Havanos namų – Miramar. Pagrindinė ir gražiausia Miramar rajono gatvė – Penktoji aveniu. Ši gatvė tviska, nes ja į darbą važiuodavo pats Fidelis...Pasivažinėjome [Penktąja aveniu](#) bei pravažiavome [kiniečių kvartalą](#).

Toliau vykstame į El Morro tvirtovę, nuo kurios atsiveria nuostabus miesto vaizdas. Tvirtovė buvo pastatyta 1589-1630m., kad apsaugotų Havanos uostą. Šalia tvirtovės – garsioji Hiralidjo vėtrungė. Šią dieną verta būtų nuvykti į Cojimar uostą-kaimelį, kurio prieplaukoje savo laivą 1940-1950 m. laikė Ernestas Hemingvėjus. Vaizdinga prieplauka tapo žvejų kaimelio prototipu novelėje „Senis ir jūra“. Aplankykite Finca La Vigia, Hemingvėjaus namą-muziejų (deja, mes nespėjome). Nespėjome nuvažiuoti ir iki Plays Del Este, vietinių pamėgto paplūdimio.

Antra diena gidui Aleksui mums keturiems kainavo 130 CUC'ai. Senojoje gatvėje senamiestyje mes pakilome į apžvalgos aikštelę – vienam asmeniui kaina 2 CUC'ai. Vakariene viename prabangiame restorane keturiems kainavo 88 CUC'ai. Kuboje puikūs vietiniai alūs – Bucanero arba Cristal. Tiek alus, tiek mineralinis viena kaina – 0,33 skardinė 1,5-3 CUC'ai. Visi kokteiliai – Mochito, Daigiri ir kt. – 3 CUC'ai. Havanoje verta tiesiog vaikštinėti, grožėtis „tirpstančia“ architektūra, pasėdėti ant Kapitolijaus laiptų kartu su vietiniais, o saulėlydį pasitikti Malecone. Miestas turi savo veidą ir atmosferą: jis ir traukiantis, ir bauginantis vienu metu. Sakyčiau, čia muziejus po atviru dangumi – daug senų automobilių, didelių, masyvių kaip Holivudo filmuose iš kokio 5-6 dešimtmečio, čia dar daug likusių ispaniškos architektūros vilų, – kai kurios restauruotos, kai kurios nykstančios. Čia daug sunkiai besiverčiančių žmonių, bet kartu matosi, kad yra ir labai turtingų. Matėme tuščias parduotuvių lentynas, mokinukus su raudonais kaklairaščiais, bet vis tiek žmonių temperamento nepaslėpsi ir į jokių rémus neįmontuosi, – jie salsos žmonės...

Aštunta diena. Havana -Soroa - Vinales - Pinar del Rio - Havana

24/02/2008

Išsimiegam ir po pusryčių vykstame į Pinar Del Rio provinciją (apie 185 km nuo Havanos, automagistrale 3 val.), garsėjančią išvystyta tabako pramone ir nepaprasto grožio gamta. Ši teritorija yra vadinama „Auksiniu tabako trikampiū“. Lankymasis tabako plantacijoje ir fabrike, kur pamatysime tabako auginimo

ir cigaryų gamybos procesą, o taip turėsime galimybę patys susukti cigarą. Kelionė į Sierra del Rosarijaus draustinį (Sierra del Rosario Biosphere Reserve), kuris garsėja savo turtinga augmenija ir gyvūnija. Lankomės Soroa (Havana-Soroja – 90 km) botanikos sode (Soroa Orchid Botanical Garden), kuriame auga daugiau nei 25000 orchidejų (750 rūšių), iš kurių net 100 rūšių auga tik Kuboje. O taip pat apžiūrime Soroa krioklį.

Kelionę tęsiame į nuostabaus gamtovaizdžio Vinjalio slėnį, kuriame įsikūręs nacionalinis parkas Valle de Vinales, labiausiai lankoma Kubos vieta. Šioje vietoje esantis Sierra de los Organos kalnynas yra vienas gražiausių Kuboje. Nuo Los Jasmines apžvalgos aikštelės atsiveria kerinti panorama į slėnį ir tabako plantacijas.

Vinales mes pietausime kubiečių šeimoje.

VILLA LA ESQUINITA

ARACELYS FERNANDEZ

SE RENTA HABITACION

CHAMBRE A LOUER

RAFAEL TREJA NO.18 e/MARIANA GRAJALES y JOSQUIN PEREZ VINALES, PINAR DEL RIO, CUBA

TEL. 79 – 6303

DINNER FOR 4 PERSONS – 55 CUC

Kol mums buvo ruošiami pietūs, mes vykome į [Cueva del Indio](#). Tai ekskursija laiveliu požemine El Indio upe į Indėno olas, kuriose išvysime stalaktitus, stalagmitus, o taip pat grotas, kuriose, dar iki atvykstant K.Kolumbui, gyveno vietiniai gyventojai indėnai. Paliko nepaprastai didelį įspūdį.

Nors jau pliaupė lietus dar spėjome apžiūrėti [Viñales Mural de la Prehistoria](#), – piešinį ant olos, kurį tapė 25 dailininkai Fidelio reikalavimu. Vieną kartą pamatyti verta.

Papietavome karališkai – nepaprastai skanus apsirijimas mums keturiems kainavo 55 CUCai. Vakare grįžimas į Havaną. Nakvynė name Havanoje.

Visa kelionė buvo įsimintina – nuostabi gamta, visai kitokia Kuba, pravažiavome daug mažų kaimelių, buvo smalsu pamatyti, kaip gyvena vietiniai. Aišku, grįžome sutemus ir važiavimas atgal buvo ekstremalus. Žmonės, gyvuliai ten vaikšto per platų kelią taip, kaip jiems patinka, be jokių atšvaitų. Kelio ženklavimo irgi nėra, todėl ne visada supranti, kuria kelio puse važiuoji, – lengva prarasti orientaciją. Laimei, kad automobilių tiek mažai, jog avarijos rizika sumažėja. Nebent susidurtum su koku raguočiu. Vairavimas Kuboje tamsoje didelio malonumo nesuteikia...

Devinta diena. Havana - Varadero

25/02/2008

Tiesiog laisva ir rami diena Havanoje, kai neskubėdami dar kartą galime aplankyti matytas ar naujas vietas. Kas vakarą devintą valandą Havanoje iššauna San Karlos De La Kabanja tvirtovės patranka. Kolonijiniais laikais tai buvo ženklas, kad laikas uždaryti miesto vartus ir užtraukti laivams įplaukti neleidžiančią grandinę tarp tvirtovių El Moro ir La Punta.

Mes nutarėme dar vienos nakties nenakvoti, o apie ketvirtą po pietų išvykome į Varaderą. Kiek per vėlai, nes važiavome jau sutemus, o naktį važiuoti Kuboje – tikra beprotybė. Čia atskirą romaną apie tai galima parašyti. Alexas mus buvo įspėjęs, bet mes kažkaip nesugebėjome susiplanuoti laiko ir naktinio vairavimo išbandymus teko pajusti savo kailiu. Nepatariam.

Išvykę iš Havanos apie ketvirtą vakaro, viešbutį Varadere pasiekėm tik aštuntą vakaro.

Dešimta diena. Varadero

26/02/2008

10 val. grąžinome nuomuojamą automobilį „Plaza Americas“, tada ten pasivaikščiojome po parduotuves ir pirkome suvenyrus. Šiandien – visa diena ramiai prie jūros, planuojant likusias dienas.

Automobilį buvo galima nuomotis viešbutyje „Playa Alameda“, tačiau čia kita kompanija ir jokios garantijos, kad atvykus visi automobiliai nebus išnuomoti. Nuoma verta pasirūpinti prieš vykstant. Iš „Plaza Americas“ iki savo viešbučio grįžome taksi. Dar galima važiuoti senoviniu automobiliu arba COCO taksi, kuris dviems kainuoja iki Playa Alameda 10 CUC. Taigi, keturiems pigiausias būdas važinėti po Varadero kurortą yra taksi, nors maloniausias – seni automobiliai arba motoroleriai.

Vienuolikta diena. Varaderas

27/02/2008

Visa diena paplūdimyje, motoreliais pasivažinėjant po apylinkes. Žodžiu, daug saulės, gero maisto, daug gamtos, maudynių, o vakare daug geros muzikos ir salsos viešbučio restorane.

Dvylikta diena. Varaderas

28/02/2008

Visa diena paplūdimyje, motoreliais pasivažinėjant po apylinkes. Žodžiu, daug saulės, gero maisto, daug gamtos, maudynių, o vakare daug geros muzikos ir salsos viešbučio restorane.

Vis pabendraudavome su kubiečiais, viešbučio patarnautojais, – jie nebuvo tokie patenkinti savo gyvenimu kaip mes: skurdas, labai maži atlyginimai, nuolatinis stygius elementariausių daiktų – jei reikia remontuoti seną automobilį, reikia kaip reikiant pasukti galvą, iš kur gauti detalių. Kai mes bendravome su Jorge, jis irgi mūsų prašė atvežti vieną detalę jo mašinai, bet tiesiog pas mus jau nėra nieko tokiems seniems modeliams, tad nelabai galėjome padėti. Dalį savo lagamino turinio išvažiuodama palikau moterims, kurios tvarkė mūsų kambarį, – net buvau atvežusi pėdkelių. Mums atrodo, kad tokia karštyje jų nereikia, o kubietės jas nešioja, tik dažnai ne savo dydžio ar su kokia didele nubėgusia akimi...

Trylikta diena. Varaderas - Trinidadas

29/02/2008

Varadero-Trinidadas – apie 280 km. 8.00 val. išvykstame iš Varadero. Apie 15 val. būnam Trinidade, seniausiame Kubos mieste. Atstumą tenka įveikti serpantiniais, todėl kelionė į vieną pusę trunka net septynias valandas. Miesto įkūrimo data laikoma 1514 m., o 1988 m. šis miestas įtrauktas į UNESCO saugomo kultūros paveldo sąrašą.

Rekonstruoti namai, didingos bažnyčios, siauros akmenimis grįstos gatvelės dvelks kolonijiniu periodu. Aplankome pagrindinę Mayor aikštę su senaisiais grafo Bruneto rūmais. Trovos muzikos namuose paklausome folklorinės kubiečių muzikos. Unikalaus Trinidado romo kokteilio, gaminamo su nendrių sultimis, degustavimas XVIII a. statinyje „La Canchanchara“. Trinidade beveik nebuvo turistų, o ir vietiniai lindėjo pasislėpę, – mums nuolat atrodė, kad jei kas mums čia stukteltų koku kirvuku per galvą, niekas mūsų ilgus amžius nerastų. Trinidadas labai sunkiai pasiekiamas, reikia kirsti kalnų masyvą, – tad mažai kam norisi vos kelis šimtus kilometrų važiuoti visą dieną. Bet vis tik verta, – nors atrodo, kad tai dievo pamiršta vieta, bet ji ne tokia apleista, išsaugojusi savitumą ir grožį. Pastatai mažaaukščiai, spalvingi, gatvelės siaurutės, kur ne kur prie namų ant laiptų žaidžia vaikai, sėdi močiutės, o tarp kiemų šmirinėja nutriušusios katės...Visas miestas skendi tyloje, tik karts nuo karto suskamba bažnyčios varpai. Man regis, kad ir Kastro akys bei rankos iki čia neateina, tad miestas tiesiog gyvena tokį gyvenimą, kokį gyveno tėvai ar seneliai...Sustojęs laikas. Mes čia labai ilgai neužsibuvome, žinojome, kad laukia ilgas kelias į Varadero.

Šalia Trinidado yra paplūdimys – Playa Ancon. Galima išsimaudyti prieš kelionę namo į Varadero ir

papietauti restoranelyje ant jūros kranto. Tas paplūdimys labai tuščias, platus, jokių viešbučių, jokių žmonių, tik daug karvašūdžių:) Labai viskas tikra ir natūralu. Ir maudotės jau ne Šiaurės Atlanto vandenyne kaip Varadere, o Karibų jūroje, nes tai visai priešinga Kubos pusė.

Keturiolikta diena. Varaderas

01/03/2008

Visa diena paplūdimyje, motoreliais pasivažinėjant po apylinkes. Žodžiu, daug saulės, gero maisto, daug gamtos, maudynių, o vakare daug geros muzikos ir salsos viešbučio restorane.

Penkiolikta diena. Varaderas

02/03/2008

Visa diena paplūdimyje, motoreliais pasivažinėjant po apylinkes. Žodžiu, daug saulės, gero maisto, daug gamtos, maudynių, o vakare daug geros muzikos ir salsos viešbučio restorane.

Šešiolikta diena. Varaderas - Londonas

03/03/2008

Papusrįčiauam ir pakuojamės daiktus. Mus paima „First Choice“ autobusas 13 val. ir 15.00 val. jau turime būti Varadero oro uoste. 17.00 val. išskrendame iš Kubos į Londoną.

Septyniolikta diena. Londonas - Vilnius

04/03/2008

Mes leidžiamės Londone 7.00 val. ir iki 14.30 malamės oro uoste. 16.15 val. išskrendame į Vilnių ir 21.05 val. mes jau išsilaipiname Vilniaus oro uoste. Šalta, bet mes – pailsėję ir laimingi.

Kuba nepaprasta, ypatinga, todėl bent kartą gyvenime, bent trumpai reikia ją pamatyti.

KELIONĖ Į KUBĄ, išlaidos

Kas	Suma 1 asm, EUR
Skrydis iš Londono pirmyn atgal ir 4*viešbutis 14-ai dienų, įskaitant Kubos vizą ir draudimą	1 549,35
Skrydis į Londoną ir atgal	167,76
Auto nuoma/Auto draudimas/Pavedimo banko mokesčiai/Mokestis Jorgei uz pagalba 02.22-02.26	78,66
Nakvynė Londone	31,64
Taksi (oro uostas Londone-viešbutis-oro uostas)	3,33
Vakarienė Londone	8,66
Alaus baras Londone	4,00
Gyvenimas Havanoje 02.22-25	35,88
Mokestis gidui	45,62
Kitos išlaidos (maistas, lauktuvės ir pan.)	682,00
VISO EUR:	2 606,90

SMALSI MUSĖ, lina@smalsimuse.lt

Dalintis, platinti, kopijuoti visą ar ištraukas - tik su [Smalsi musė](mailto:lina@smalsimuse.lt) sutikimu, kurį nebus sunku gauti, jei parašysite. Tik asmeninei kelionei – keliaukite saugiai!